

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาวิธีเผชิญความเครียดของครูโรงเรียนประถมศึกษา (2) ศึกษาบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของครูโรงเรียนประถมศึกษา (3) ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของวิธีเผชิญความเครียดของครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีปัจจัยทางสังคมแตกต่างกัน (4) ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของวิธีเผชิญความเครียดของครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน และ (5) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับวิธีเผชิญความเครียดของครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 350 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ NEO- FFI ของ Costa and McCrae ประกอบด้วยบุคลิกภาพ 5 แบบ คือ แบบห้วนใจ แบบแสดงตัว แบบเปิดกว้าง แบบอ่อนโยน แบบมีสติ และแบบสอบถามวิธีเผชิญความเครียดของครูโรงเรียนประถมศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) และหาค่าสหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment coefficient of correlation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการใช้วิธีการเผชิญความเครียดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

2. ครูที่มีบุคลิกภาพต่างกันมีการใช้วิธีการในการแก้ปัญหาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. บุคลิกภาพแบบห้วนใจ แสดงตัว เปิดกว้าง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิธีการเผชิญความเครียดแบบปรับสภาพอารมณ์ และมีความสัมพันธ์ทางลบกับวิธีเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา ส่วนบุคลิกภาพแบบอ่อนโยนและแบบมีสติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิธีเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหาและมีความสัมพันธ์ทางลบกับวิธีเผชิญความเครียดแบบมุ่งปรับสภาพอารมณ์

This thesis investigates techniques primary school teachers use to manage stress. In this connection, additionally studied are five factors qua personality traits exhibited in the behaviors of the teachers under investigation. Compared also are different techniques of managing stress on the part of these primary school teachers in reference to corresponding differences in demographic characteristics. Finally, considered are the relationships between the five factors qua personality traits as exhibited in the behaviors of the teachers being studied and their concomitant management of stress.

The research population consisted of 350 primary school teachers under the jurisdiction of the Chaiyaphum Educational Area 1 Office.

Costa and McCrae's NEO Personality Inventory (NEO PI) model allows for the assessment and measurement of five personality traits through the administration of the NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI). This personality inventory form is administered to subjects being investigated in regard to investigating certain psychological traits. Accordingly, the NEO-FFI personality inventory form and a questionnaire querying the subjects under investigation regarding the management of stress served as the research tools used for gathering data. The five personality factors in question are the psychological traits of neuroticism, extraversion, openness to experience, agreeableness, and conscientiousness.

The data collected were analyzed and tested by applications of the methods of t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), and Pearson's product-moment coefficient of correlation.

The findings are as follows:

1. Teachers investigated who differed in the demographical characteristics of gender, age, level of education, income, and teaching experience concomitantly differed in managing stress at the statistically significant level of 0.01.

2. Teachers investigated who differed in personality traits concomitantly differed in techniques of managing stress at the statistically significant level of 0.05.

3. The personality factors of neuroticism, extraversion and openness to experience were found to be positively correlated with the management of stress in terms of emotional adjustment. However, these three personality factors were found to be inversely correlated with the management of stress in terms of problem-solving behavior.

4. The personality factors of agreeableness and conscientiousness were found to be positively correlated with the management of stress in terms of problem-solving, but inversely correlated with the management of stress in terms of emotional adjustment.